

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool van Hall Larenstein
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 9001
6880 GB VELD

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
54334216

Datum 16-09-2025
Betreft Besluit macrodoelmatigheid associate degree Hippische Sport

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht bestuur,

Met de aanvraag van 2 juli 2025, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op die datum, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-associate degree opleiding Hippische Sport als bekostigde opleiding te verzorgen in Rheden.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 18 augustus 2025, kenmerk 2025-031, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de hbo-associate degree opleiding Hippische Sport als bekostigde opleiding te verzorgen in Rheden.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan het behoeftecriterium. Aan de beoordeling van het ruimtecriterium is daarom niet toegekomen.¹ Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

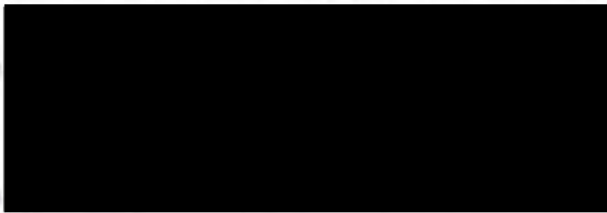
¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Onze referentie
54334216

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. Heidi Boussen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de minister
Dhr. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contactgegevens CDHO

Postbus 85498
2508 CD Den Haag
070-8505300
www.cdho.nl
info@cdho.nl

Onderwerp

Nieuwe opleiding
Voltijd en deeltijd hbo Associate degree
Hippische Sport
Hogeschool van Hall Larenstein
Rheden

Kenmerk CDHO

2025-031

Kenmerk aanvrager

-

Datum

18 augustus 2025

Geachte heer Bruins,

De Hogeschool van Hall Larenstein heeft een aanvraag ingediend om de nieuwe hbo Associate degree Hippische Sport als bekostigde voltijd- en deeltijddopleiding in de gemeente Rheden aan te mogen bieden. Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over deze aanvraag. De toelichting maakt integraal onderdeel uit van het advies.

Advies CDHO

1. Bekostiging

De CDHO adviseert *negatief* te besluiten op het verzoek van de Hogeschool van Hall Larenstein om de Associate degree Hippische Sport als bekostigde opleiding te mogen verzorgen in de gemeente Rheden.

Omdat de CDHO negatief adviseert over de bekostiging van de opleiding, brengt zij geen advies uit over de RIO- en ISCED-indeling.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

K.E. van Kammen

K.E. van Kammen
Voorzitter CDHO

Algemene toelichting op de aanvraag

Omschrijving van de opleiding

De aanvrager wil de opleiding Hippische Sport in de gemeente Rheden verzorgen. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree van 120 studiepunten die de aanvrager in voltijd en deeltijd wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Landbouw en natuurlijke omgeving' laten opnemen. Er is geen voorstel gedaan voor de indeling in een ISCED-rubriek.

De opleiding richt zich op hippische sport in de volle breedte. Studenten worden onderwezen in kennis en methoden die het mogelijk maken de prestaties van paard-ruiter-combinaties te optimaliseren, het paardenwelzijn verder te verhogen en de sport te verduurzamen. Hiervoor leren studenten onder meer (1) prestaties van paard en ruiter analyseren, (2) ontwikkelplannen voor paard en ruiter opstellen en uitvoeren en (3) planningen voor het management opstellen.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo-4-, havo- of vwo-diploma. Studenten die direct doorstromen uit het voortgezet onderwijs moeten het vak biologie hebben afgerond.

Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen onder meer de functies instructeur, africhter, planner en manager vervullen bij maneges, trainingsstallen en andere hippische sport-gerelateerde organisaties.

Afstemming

De aanvrager heeft het voornemen de onderhavige opleiding te starten afgestemd in het Praktijkcluster Paard, waarin aanbieders van mbo- en hbo-opleidingen die betrekking hebben op paarden zijn vertegenwoordigd (waaronder de instellingen HAS green academy en Aeres Hogeschool). De reacties in het cluster waren positief.

Het voornemen is ook besproken in een bijeenkomst van het Sectoraal Advies College. Binnen het SAC is ook afgesproken andere voorgenomen Associate degrees in de vorm van clusteraanvragen in te dienen bij de CDHO, waaronder de Associate degree Dier. Met de besturen is afgesproken dat de exacte positionering van de Ad Hippische Sport bepaald zal worden als er meer bekend is over dit cluster.

Analyse verwant aanbod

De CDHO vindt met de aanvrager dat er geen sterk verwante opleidingen worden aangeboden. Verder vindt de CDHO met de aanvrager de volgende hbo Associate degrees zijdelings verwant:

1. Bedrijfskunde en Agribusiness (aangeboden door één instelling)
2. Diermanagement (aangeboden door één instelling)

De CDHO vindt ook de hbo Associate degree Dier- en Veehouderij (aangeboden door één instelling) zijdelings verwant omdat de opleiding inhoudelijk deels overlapt, een vergelijkbare instroomdoelgroep bedient en studenten ten dele opleidt voor vergelijkbare beroepen.

De instroom in de verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar (licht) gestegen (zie Bijlage 2).

De aanvrager verwacht dat er 30 tot 40 studenten zullen instromen in de voltijdopleiding en 15 tot 20 studenten zullen instromen in de deeltijdopleiding.

Toelichting op advies 1: bekostiging¹

Er is geen arbeidsmarktbehoefte aangetoond zoals bedoeld in criterium a²

De CDHO concludeert dat de aanvrager geen arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond.

Een algemene arbeidsmarktbehoefte aan medewerkers in de hippische sector is niet aangetoond³

De ROA-prognoses zijn niet relevant

De CDHO stelt vast dat de hbo Associate degree Hippische Sport niet past binnen de opleidingstypen en beroepsgroepen van het ROA. De CDHO laat de ROA-prognoses daarom buiten beschouwing. De CDHO overweegt hierbij dat ROA's opleidingstypen, waaronder het door de aanvrager betrokken opleidingstype bachelor landbouw, biologie en biochemische technologie niet relevant zijn omdat er geen sterk verwante opleidingen in zijn opgenomen.

De arbeidsmarktinformatie van het UWV is niet relevant

De CDHO stelt vast dat er geen beroepsgroepen in de UWV Spanningsindicator zijn opgenomen die relevant zijn voor de voorgenomen opleiding. De CDHO laat de arbeidsmarktinformatie van het UWV daarom buiten beschouwing. Dat geldt ook voor de hierop gebaseerde gegevens uit de Nationale Beroepengids.

De kwalitatieve algemene arbeidsmarktgegevens zijn positief

De CDHO constateert dat de overige bronnen een indicatie geven van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. In het artikel van de Federatie van Nederlandse Ruitersportcentra⁴ wordt onder andere aangegeven dat de hippische opleidingen niet goed aansluiten op de praktijk. Verder wordt gesteld dat het aantal potentiële werknemers voor bedrijven in de sector krimpt terwijl de technologisering van arbeidsprocessen toeneemt. Ook de Hippische Monitor⁵ meldt dat er een tekort is aan (gecertificeerd) personeel en gezonde manegepaarden.

De CDHO stelt verder vast dat de steunbetuiging van de Sectorraad Paarden⁶ positief is over het voornemen om de onderhavige opleiding vorm te geven, maar dat er geen uitspraak over een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden wordt gedaan. De CDHO laat deze bron daarom buiten beschouwing.

¹ De CDHO betreft bij dit advies alleen gegevens die zijn aangeleverd door de aanvrager, tenzij anders vermeld.

² Art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

³ De CDHO betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA (<https://roastatistics.shinyapps.io/AIS2028>) en de gegevens uit de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards). De CDHO hanteert altijd de meest actuele gegevens.

⁴ Het artikel 'Trends en ontwikkelingen' (Federatie van Nederlandse Ruitersportcentra, datum onbekend)

⁵ De 'Hippische Monitor 2024' (HAS green academy 2024, p. 16)

⁶ Bijlage 11 van het dossier.

Een specifieke behoefte aan nieuwe medewerkers is niet aangetoond

De CDHO constateert dat de aanvrager geen specifieke behoefte aan nieuwe medewerkers met het profiel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond. De CDHO overweegt hierbij dat de vacatureanalyse onvoldoende relevant is en dat de arbeidsmarktbehoefte die naar voren komt uit de werkgeversenquête en de interviews met werkveldpartijen zo klein is dat hier geen structurele arbeidsmarktbehoefte uit blijkt.

De CDHO constateert dat de vacatureanalyse die Lexnova heeft uitgevoerd⁷ geen blijk geeft van een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO vindt de vacatureanalyse valide en navolgbaar. De relevantie van het onderzoek wordt echter beperkt om de volgende redenen:

- De in het onderzoek betrokken functies zijn zeer breed. Afgestudeerden van andere (niet-verwante) opleidingen komen ook voor een groot deel van deze vacatures in aanmerking.
- Er zijn vacatures meegenomen waar afgestudeerden niet zonder meer voor in aanmerking komen.

De CDHO baseert zich hierbij op de volgende analyse.

Het onderzoeksbureau heeft de gehanteerde methode en zoektermen beschreven in het rapport. De CDHO vindt de beschreven onderzoeksmethode valide. Er is in het onderzoek gekeken naar het aantal vacatures in de vijf jaar voorafgaand aan 21 maart 2025.

Er zijn de afgelopen vijf jaar in totaal 253 vacatures geplaatst die voldoen aan de bovenstaande criteria. Er zijn gemiddeld zo'n 50 vacatures per jaar geplaatst, met een lager aantal in 2020-2021 (wat waarschijnlijk verklaard kan worden door de coronacrisis). In de afgelopen vijf jaar zijn de meest voorkomende functietitels (1) paardrij-/sportinstructeur (n=61), (2) marketingmedewerker (n=33), (3) manager marketing en communicatie (n=31), (4) logistiek manager (n=21) en (5) accountmanager overig (n=20).

In het laatste jaar waren de meest voorkomende functies (1) paardrij-/sportinstructeur (n=10), (2) marketingmedewerker (n=7), (3) coach (n=7), (4) manager marketing en communicatie (n=5) en (5) logistiek manager (n=5).

De CDHO merkt op dat het overgrote deel van deze functies zeer breed is en dat ook afgestudeerden van niet-verwante opleidingen voor deze functies in aanmerking komen. Verder vindt de CDHO dat niet zonder meer kan worden aangenomen dat afgestudeerden in aanmerking komen voor functies zoals 'manager marketing en communicatie'.

Tot slot geeft de aanvrager aan dat binnen de hippische sector stages en afstudeerplaatsen gangbare toetredingsvormen tot banen zijn. In de afgelopen vijf jaar zijn er 212 vacatures voor stageplaatsen geplaatst. De CDHO stelt vast dat stageplaatsen geen baanopeningen zijn in de zin van de Regeling omdat een stageplaats niet automatisch wordt omgezet naar een betaalde aanstelling. De CDHO laat deze resultaten daarom buiten beschouwing.

De werkgeversenquête die Lexnova heeft uitgevoerd⁸ geeft blijk van een zeer kleine arbeidsmarktbehoefte aan nieuwe werknemers met het profiel van de voorgenomen opleiding. De

⁷ De 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Ad Hippische Sport Hogeschool Van Hall Larenstein - Deelrapportage: vacatureanalyse' (Lexnova 2025)

⁸ Het rapport 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Ad Hippische Sport Hogeschool Van Hall Larenstein - Deelrapportage: werkveldenquête' (Lexnova 2025)

CDHO vindt het onderzoek valide, relevant en overwegend navolgbaar. De CDHO baseert dit op de volgende analyse.

De enquête is in oktober en november 2024 afgenomen en ingevuld door 41 respondenten. Alle respondenten zijn (enigszins) betrokken bij het aannemen van nieuw personeel.

Alle respondenten zijn werkzaam voor een voor de voorgenomen opleiding relevante organisatie. De meeste organisaties hebben één tot vier medewerkers (56%) of vijf tot negen medewerkers (27%). Het grootste deel van de respondenten werkt voor een organisatie die in Gelderland is gevestigd (22%), gevolgd door Limburg (20%) en Noord-Brabant (15%). De CDHO merkt op dat de antwoorden van tien respondenten niet zijn vermeld. De CDHO weegt alleen de navolgbare antwoorden van de resterende 31 respondenten mee in de onderstaande overweging, aangezien de betrokken bedrijven overwegend zeer klein zijn en op basis van de beschikbare gegevens niet kan worden gesteld of de geanonimiseerde inschattingen reëel zijn. Dit beperkt de navolgbaarheid van het onderzoek enigszins.

85% van de respondenten geeft aan het profiel van de opleiding (zeer) aansprekend te vinden. Wel stelt 49% van de respondenten momenteel al medewerkers met dit profiel in dienst te hebben. 29% van de respondenten geeft aan in de komende twee jaar (misschien) behoefte hebben aan nieuwe medewerkers die de voorgenomen opleiding hebben afgerond. De totale behoefte van de navolgbare respondenten is minimaal elf en maximaal zestien nieuwe medewerkers in de komende twee jaar. De CDHO stelt vast dat deze behoefte zo klein is dat hier geen structurele arbeidsmarktbehoefte uit blijkt.

De interviews die Lexnova heeft uitgevoerd⁹ onder potentiële werkgevers zijn slechts illustratief voor de behoefte aan nieuwe werknemers met het profiel van de voorgenomen opleiding. De CDHO vindt het onderzoek valide en navolgbaar. De relevantie van de interviews wordt beperkt door het kleine aantal respondenten dat een behoefte heeft gekwantificeerd en door de zeer kleine behoefte die zij noemen. De CDHO baseert dit op de volgende analyse.

In december 2024 en januari 2025 zijn er tien interviews afgenomen onder potentiële werkgevers. De verslagen van de interviews zijn als bijlage bij het rapport gevoegd, net als een lijst van de respondenten en hun functies.

De respondenten zijn over het algemeen positief over de voorgenomen opleiding, maar zijn terughoudend als het gaat om het kwantificeren van de mogelijke behoefte aan afgestudeerden. De twee respondenten die hier een uitspraak over doen hebben samen een behoefte aan twee tot vier medewerkers in de komende twee jaar.

Een specifieke opscholingsbehoefte is niet aangetoond

De CDHO constateert dat de aanvrager geen specifieke opscholingsbehoefte door middel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond. De CDHO overweegt hierbij dat de opscholingsbehoefte die naar voren komt uit de werkgeversenquête en de interviews met werkveldpartijen te klein is om tot een positief oordeel te komen.

De eerder besproken werkgeversenquête geeft blijk van een zeer kleine opscholingsbehoefte door middel van de voorgenomen opleiding. De CDHO vindt de gegevens over de opscholingsbehoefte valide, navolgbaar en relevant.

⁹ Het rapport 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Ad Hippische Sport Hogeschool Van Hall Larenstein - Deelrapportage: werkgeversinterviews' (Lexnova 2025)

13% van de respondenten heeft aangegeven (misschien) behoefte te hebben aan opscholing van hun huidige medewerkers. De totale behoefte van de tien navolgbare respondenten is minimaal vier en maximaal negen op te scholen medewerkers in de komende twee jaar. De CDHO stelt vast dat deze behoefte zo klein is dat hier geen structurele opscholingsbehoefte uit blijkt.

De eerder besproken interviews zijn slechts illustratief voor de opscholingsbehoefte door middel van de voorgenomen opleiding. De CDHO vindt de interviews valide en navolgbaar. De relevantie van het onderzoek wordt beperkt door het kleine aantal respondenten dat een opscholingsbehoefte heeft gekwantificeerd en door de zeer kleine opscholingsbehoefte die zij noemen. De CDHO baseert dit op de volgende analyse.

De mening van de respondenten over een deeltijdopleiding is verdeeld: sommige respondenten zijn positief, maar anderen zijn van mening dat opscholing minder voorkomt en medewerkers kennis ook op de werkvloer opdoen. Twee respondenten hebben een uitspraak gedaan over een aantal medewerkers dat zij door middel van de voorgenomen opleiding zouden willen opscholen. Het gaat hier om een totale opscholingsbehoefte van vier tot vijf medewerkers in de komende twee jaar.

Bijlage 1: juridisch kader**Beoordelingskader**

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in de Algemene wet bestuursrecht en artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023 voor de CDHO als leidraad gediend.

Procedure

De CDHO heeft de aankondiging van deze aanvraag in september 2024 gepubliceerd op haar website (A24-055). De CDHO heeft het dossier voor deze aanvraag op 2 juli 2025 ontvangen.

Vanaf 3 juli 2025 is op de website van de CDHO kennisgegeven van de aanvraag. Hiermee is aan belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Op 17 juli is omwille van de zorgvuldige besluitvorming de beslistermijn verlengd tot 18 september.

Bijlage 2: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO)

Opleiding	Instelling	'20-'21		'21-'22		'22-'23		'23-'24		'24-'25	
		VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT
Bedrijfskunde en Agribusiness (80028)	Aeres Hogeschool (30TX), Almere	9		8		11		2			
	Aeres Hogeschool (30TX), Dronten	31	26	31	22	34	17	31	24	36	21
Diermanagement (80178)	Hogeschool Van Hall Larenstein (30HD), Rheden					56		53		52	
Dier- en Veehouderij (80006)	Aeres Hogeschool (30TX), Dronten	61		53		61		62		65	
Totaal Eerstejaarsinstroom		101	26	92	22	162	17	148	24	153	21